

Hjem > Promilleafgiftsfonden > 2014 > Landmanden natur- klima- arealforvalter > Regeringens "Naturplan Danmark" er fremlagt den 28. oktober 2014

Regeringens "Naturplan Danmark" er fremlagt den 28. oktober 2014

Planen præsenterer en samlet plan for naturpolitikken i Danmark. Planen har et bredt formål og rummer ikke så mange konkrete initiativer. Promilleafgiftsfonden for landbrug

Generelle bemærkninger

Det er positivt, at der for første gang nu bliver sat fokus på naturen ved at lave en samlet plan for naturpolitikken. Naturplanen har dog i høj grad karakter af en rammeplan, der beskriver nye og allerede igangværende initiativer for naturen, miljøet og friluftslivet samlet. Derfor skal planen opfylde et ret bredt formål og de forventede effekter er mange.

Med et godt planlægningsværktøj og langt bedre detailviden om naturværdiernes udbredelse er det muligt at målrette indsatserne i forhold til de forskellige formål nationalt og kommunalt. En omkostningseffektiv indsats for naturen opnås dog kun hvis restriktioner og virkemidler tilpasses, det eller de konkrete formål med et naturområde. En målrettet naturforvaltning er f.eks. helt nødvendig og absolut påkrævet, hvis vi kan nå det ambitiøse mål om at stoppe tilbagegangen i biodiversitet. Indsatsen for eksisterende levesteders kvalitet skal prioriteres højest, da en positiv eller stabil bestandsudvikling er nødvendig for spredning af arter til nye områder.

Som lovgivningen er i dag, er der ikke megen plads til nuancering i naturens formål og beskyttelse. Der hersker hos lodsejerne en væsentlig bekymring for konsekvenserne af ny eller bedre natur. Meget af den danske natur er privatejet, hvorfor en indsats baseret på frivillighed vil få de bedste betingelser, hvis der med alvor ses på lodsejernes bekymringer og gennemføres de nødvendige lovrevisioner.

Planen er ikke så konkret, at det er muligt at vurdere, om midlerne er tilstrækkelige til at opnå målene. Det styrker ikke en frivillig indsats eller troværdigheden, hvis staten sætter mål for naturen, der kan give/giver restriktioner for lodsejere og inddrager dyrkningsarealer uden kompensation og målrettede indsætter.

Sammendrag af de væsentligste punkter

Her er et kort sammendrag, samt umiddelbare faglige bemærkninger til planen.

Planen indeholder 3 indsatsområder:

- Mere plads og bedre sammenhæng – ønske om større og bedre naturområder, der hænger bedre sammen.
- Styrket indsats for vilde planter og dyr – Der skal iværksættes målrettede initiativer for truede og sjældne arter.
- Bedre muligheder for fællesskab gennem naturoplevelser og friluftsliv – Flere og bedre muligheder for at danskerne kommer ud i naturen.

Inden for hvert af de 3 indsatsområder er der opstillet en række forventede effekter om bl.a. etablering af ny natur og bedre beskyttelse af sjældne og truede arter.

Naturplanen består af 22 mere eller mindre konkrete målsætninger. Herunder følger kort opsummering med bemærkninger til de punkter, som vurderes at være mest relevante for landbruget:

1. Grønt Danmarkskort

Målet er, at Naturplanen skal skabe bedre og mere sammenhængende natur.

Der introduceres et nyt "Grønt Danmarkskort", der skal indgå i de kommende kommuneplaner i 2017. Kommunernes udpegning skal baseres på fælles kortgrundlag og fælles kriterier. Det Grønne Danmarkskort skal vise i hvilke områder, der er potentiel natur, der kan skabe sammenhæng mellem eksisterende naturområder. Kortet skal vise, hvor en kommende naturindsats skal placeres, så det kan sikre en større sammenhæng mellem naturområder.

Bemærkning: Planen vækker bekymring for fald i arealernes værdi og restriktioner for de fremtidige muligheder for udvikling af husdyrproduktionen. Det er af stor betydning for landbrugserhvervet, at det Grønne Danmarkskort ikke medfører, at lodsejere får pligt til at etablere natur eller iværksætte naturpleje inden for kortet, og at kortet ikke vil betyde, at der kommer ny regulering, der stiller erhvervsinteresser i arealanvendelsen ringere – herunder gør det vanskeligere at udvide husdyrproduktionen. Udviklingen af nye naturområder kan på sigt øge andelen af beskyttede områder og dermed afkaste restriktioner for udbygning af husdyrproduktioner. Som husdyrloven er formuleret i dag, kan en restriktiv forvaltning, af hensyn til f.eks. ammoniakpåvirkning af naturarealer, begrundes med kommunale mål. Det bør derfor klart fremgå, hvilken retsvirkning udpegningen i kommuneplanlægningen har.

Det fremgår heller ikke klart, hvorvidt det bliver muligt for kommunerne, med baggrund i lokal viden og prioriteringer, at afvige væsentligt fra de statslige kort (lag på lag). Der er fokus på frivillighed i forbindelse med konkrete indsætter, men der er ikke anvisninger i forhold til, om de private ejere skal indgå i processen frem mod kommunernes konkrete udpegning.

2. Nyt biodiversitetskort

Der er udviklet et nyt biodiversitetskort, der giver viden om, hvor de mest truede og sjældne arter findes. Kortet indeholder også oplysninger om arealer med høj naturkvalitet og stort naturpotentiale.

Bemærkning: Det er positivt, at der bliver skabt et bedre overblik over, hvor de sjældne og truede arter befinder sig, så der kan ske en målretning af naturforvaltningen. Kortlægningen tager udgangspunkt i levesteder og potentielle levesteder for rødlistede arter. [Læs mere om biodiversitetskortet.](#)

3. Etablering af Den Danske Naturfond

Fonden, der er etableret i samarbejde med Villum fonden og Åge V. Jensens Naturfond, skal bl.a. bruge midler på at opkøbe jord og etablere 5.000 ha ny natur.

Bemærkning: Der bør sikres en målretning af indsatsen i forhold til biodiversitetshensyn og internationale forpligtelser. Fondens formål er bredt definerede, men det er væsentligt, at man koncentrerer sig om forpligtelserne i forhold til biodiversitet først, så der ikke om få år skal investeres yderligere i natur, fordi det viser sig vanskeligt at nå flere formål på samme areal (klima, miljø og natur). Det fremgår ikke klart, om fondens aktiviteter skal koordineres med kommunerne, og om der også skal søges støtte til aktiviteter, der har til formål at skabe bedre rammer - det kunne være processer vedr. lokal involvering og videndeling, jordfordeling m.v.

4. Tiltag i skovene

Der er afsat midler til at plante ny statsejet skov og til privat skovrejsning på i alt 3.400 ha. Der skal laves naturvenlig skovdrift på ca. 7.000 ha. Der skal lanceres et nyt skovprogram, samt gennemføres en kortlægning af naturmæssigt særligt værdifulde skove på private arealer. Der skal desuden iværksættes en beskyttelsesindsats i private skove gennem frivillige tiltag, ligesom der afsættes midler til finansiering af en indsats i de statsejede skove.

Bemærkninger: I forhold til at skovene rummer den største mangfoldighed af arter, hvoraf 20 – 30 pct. er truede, er det en bekymrende lille

indsats, der er lagt op til i skovene. Især i betragtning af, at staten selv ejer 25 pct. af skovene. En større indsats for skovene ville kunne bidrage væsentligt til biodiversiteten.

5. **Attraktiv naturpleje**

Planen ligger op til, at naturpleje skal være mere attraktiv for landmændene. Der er udarbejdet en analyse med konkrete forslag til tiltag, der kan gøre naturplejen mere attraktiv. Kendskabet til mulighederne for tilskud skal øges gennem en opsøgende indsats, og der lægges op til mere rådgivning af landmænd omkring tilskudsmuligheder.

Bemærkninger: De foreslåede tiltag i analysen bør implementeres. Der skal ske radikale ændringer i reglerne for tilskud til naturpleje for at gøre det attraktivt at udføre naturpleje. Det er positivt, hvis der afsættes midler til rådgivning og information om tilskudsregler og ordninger.

6. **Forbud mod at gødske og sprøjte § 3 arealer**

Naturplanen indeholder et forslag om forbud mod at gødske og sprøjte § 3 arealer. Desuden er der lagt op til at hæve bødestrafen for overtrædelser på § 3 arealer væsentligt.

Bemærkninger: Videncentret har lavet en [analyse](#) af de økonomiske konsekvenser af forslaget samt en [artikel](#) med faglige spørgsmål til målet og konsekvenserne af forslaget.

Der bør sikres proportionalitet i forhold til alvor og omfang af overtrædelser. Overtrædelser der sker i dag, skyldes primært uvidenhed om, at arealerne er udpeget, samt at forseelsen ikke er vurderet som en overtrædelse, da loven er uklar og rummer mange bløde formuleringer. Lovforslaget vil angiveligt medføre en lang række forespørgsler og tvister om udpegninger af beskyttet natur, og det er vigtigt, at lovrevisionen har fokus på at gøre bestemmelser og krav til registrering langt mere klare.

7. **Særlig indsats for truede og sjældne arter**

Der skal udarbejdes en national plan for forvaltning af de særligt truede og sårbare arter. Der afsættes 10 mio. kr. til projekter for disse arter.

Bemærkninger: Det er positivt, at der iværksættes en målrettet indsats for særligt truede og sjældne arter. Det fremgår ikke, hvordan lodsejere inddrages i disse projekter.

8. **Andre initiativer i planen**

Ud over de ovenstående initiativer indeholder Naturplan Danmark en række andre elementer herunder:

- Genopretning af stenrev på havet eller i et fjordsystem
- Etablering af nationale natur-cykelruter
- Øget indsats for frivilliges engagement i natur og naturpleje
- Nye fredninger

[Se pixiudgave af Naturplan Danmark.](#)

[Se hele Naturplan Danmark.](#)

[Til top](#)